

ÉRY-KOVÁCS ANDRÁS, A ZENÉS DARABOK RENDEZŐJE

EGY ÚJABB ÖSZTÖNDÍJIG

A színház második emeleti folyosóján délelőttként piros lámpa inti csendre az arra járókat, jelezve, hogy a stúdiószínpadon éppen munka folyik **Eörsi István: Sírkö és kakaó** című darabjának összpróbája zajlik. A rendezői székben Éry-Kovács András ül mikrofonnal a kezében, s miközben a színpadon peregnék a jelenetek, ő halkán instrukciókat ad a szoba túloldalán dolgozó műszaki stábnak. Nevével már találkozhatott az egri közönség, hiszen a tavalyi évad Csókos asszonyát is ő állította színpadra.

— A „Sírkö és kakaó”-t már évekkal ezelőtt meg akartam rendezni, s most végre eljutottam a darab bemutatásához. Ma már szerencsére „Eörsi-reneszánsz” van, úgy egy éve lehet a darabjait játszani. Ő nemcsak drámaíró, de dramaturg is. A 80-as évek elején a diplomamunkám után Szolnokon egy Nestroy-darabot akartam megrendezni, aminek csak a dalszövegeit írta Eörsi, de ez elég volt ahhoz, hogy a drámát letiltsák a színpadról. A Sírkö és kakaó elolvasása után először a darab stílusa fogott meg. Mi ez valójában: dráma, komédia, drámai groteszk? Csak később döbentem rá, hogy ez egy rémesen aktuális stílusjáték, amiben arról van szó, hogy a mindenkori hatalom elpusztíthatatlan, s minden koron átmenti magát; és arról, ha elérkezik a nagyon várt szabadság, nem tudunk mit kezdeni vele.

— Az előadás plakátjáról kiderül az is,

hogy a zeneszerzésben szintén részt vetél.

— Igen, két dalt én írtam. Eredetileg ének szakos tanár voltam és a zene mindig közel állt hozzám. Én kipróbáltam minden zenés műfajt az operettől az operáig, színházban és tévében egyaránt. Így — mint szabadúszó rendező — most már elsősorban zenés darabokhoz hívnak. Bár nem szívesen ragadok le egy műfajnál, engem a színház a maga komplexitásában érdek.

— Nemrégén jöttél vissza Berlinből, ahol ösztöndíjként tanulmányoztad és

műveltél a színházi rendezést. Hová szólt ez az ösztöndíj?

— A város keleti felében laktam és tanultam a Humboldt Egyetemen, a nyugati felében pedig éltem és élveztem a kulturális demokráciát. Bepillantást nyerhettem mindkét oldal színházi életébe, egészen addig, amíg lebontották a falat. Sokat tanultam kint. Mi itthon tehetségesebbek vagyunk, de ők szervezettebbek, koncentráltabban dolgoznak, és remek a technikai felszereltségük. A rendezők pontosan elkészített rendezőpéldányból dolgoznak, az asszisztencia mindent előkészít, a kiszolgáló személyzet nagy szaktudással rendelkezik. Ez Magyarországon szinte elképzelhetetlen, mert sokszor úgy tűnik, mintha ők tennének szívességet. A magyar színészek elkényelmesedettek: elvárják, hogy mindig a rendező gondolkodjon helyettük, szenvednek a munkától, averzióval fogadják ha formálni akarják őket. Állandó hiszteroid légkör uralkodik a próbákon.

— Te milyen színházról álmodsz?

— Egy modern, zenés színházról, ahol a zene, a tánc és a szöveg furcsa keveréke valósul meg. De úgy látom, ezek az évek nem kedveznek a kísérletezésnek. Sem a létkör, sem az anyagi helyzet nem inspirálja a színházigazgatókat szokatlan, új dolgok kipróbálására.

— És addig?

— Megpróbálok egy másik ösztöndíjat megszerezni... S.